

Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025–2027

Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpide- ohjelmaksi 2025–2027

Venla Mäntysalo

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Oikeusministeriö

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-400-501-2

ISSN pdf: 2490-1172

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2025

Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025–2027

Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2025:30		Teema	Mietintöjä ja lausuntoja
Julkaisija	Oikeusministeriö		
Tekijä/t	Venla Mäntysalo		
Yhteisötekijä	Oikeusministeriö ja korruptionvastaisen strategian ja toimenpideohjelman valmistelu- ja ohjausryhmä		
Kieli	suomi	Sivumäärä	27

Tiivistelmä

Kansallisen korruptionvastaisen strategian tavoitteena on vahvistaa korruptiontorjuntaa ja pitkällä aikavälillä rakentaa yhteiskuntaa, jossa korruptiolla ei ole menestymisen mahdollisuuksia. Strategian päätavoitteet koskevat julkishallinnon ja poliittisten toimijoiden sitouttamista korruption torjuntaan, korruption tunnistamisen ja päätöksenteon läpinäkyvyyden edistämistä sekä kansallisen tilannekuvan laatimista.

Tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittu vuosille 2025–2027 toimenpideohjelma, joka sisältää yhteensä 47 aikataulutettua ja eri viranomaisille vastuutettua toimenpidettä. Strategia ja toimenpideohjelma jatkavat siitä, mihin ensimmäisessä kansallisessa strategiassa ja toimenpideohjelmassa (2021–2023) päästiin. Päivitetyssä toimenpideohjelmassa on huomioitu toimenpiteiden jatkuvuus, Suomen saamat kansainväliset suositukset sekä relevantit hallitusohjelma- ja lainsäädäntöhankkeet.

Oikeusministeriön kesäkuussa 2024 asettama ministeriöiden välinen valmistelu- ja ohjausryhmä on vastannut toimenpideohjelman laatimisesta yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Valmistelu- ja ohjausryhmä seuraa toimeenpanoa ja raportoi siitä sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministeriryhmälle. Toimeenpano jatkuu vuoden 2027 loppuun.

Asiasanat	korruptio, kriminaalipolitiikka, rikosentorjunta, etiikka, hyvä hallinto, rikosoikeus		
ISBN PDF	978-952-400-501-2	ISSN PDF	2490-1172
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-501-2		

Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025–2027

Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2025:30	Tema	Betänkanden och utlåtanden
Utgivare	Justitieministeriet	
Författare	Venla Mäntysalo	
Utarbetad av	Justitieministeriet och berednings- och styrgruppen för strategin och åtgärdsprogrammet mot korruption	
Språk	finska	Sidantal 27

Referat

Syftet med strategin för bekämpning av korruption är att stärka korruptionsbekämpningen och på lång sikt bygga upp ett samhälle där korruption inte kan få fotfäste. De huvudsakliga målen med strategin är att engagera den offentliga förvaltningen och de politiska aktörerna i att bekämpa korruption, identifiera korruption och främja transparensen i beslutsfattandet samt att utarbeta en nationell lägesbild.

I syfte att nå målen har det för åren 2025–2027 utarbetats ett åtgärdsprogram som omfattar sammanlagt 47 åtgärder. Det har fastställts tidsplaner och ansvariga myndigheter för åtgärderna. Strategin och åtgärdsprogrammet fortsätter det arbete som uppnåddes inom ramen för den första nationella strategin och det första åtgärdsprogrammet (2021–2023). I det uppdaterade åtgärdsprogrammet har man beaktat åtgärdernas kontinuitet, de internationella rekommendationer som Finland fått samt relevanta projekt som följer av regeringsprogrammet och andra lagstiftningsprojekt.

Den ministerieövergripande berednings- och styrgrupp som justitieministeriet tillsatte i juni 2024 har i samarbete med intressentgrupper ansvarat för utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Berednings- och styrgruppen följer genomförandet och rapporterar om det till ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård. Genomförandet av strategin fortsätter till utgången av 2027.

Nyckelord korruption, kriminalpolitik, brottsbekämpning, etik, god förvaltning, straffrätt

ISBN PDF 978-952-400-501-2 **ISSN PDF** 2490-1172

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-501-2>

Government Resolution on the National Anti-Corruption Strategy and Action Plan 2025–2027

Publications of the Ministry of Justice, Memorandums and statements 2025:30	Subject	Memorandums and statements
--	----------------	----------------------------

Publisher	Ministry of Justice, Finland
------------------	------------------------------

Author(s)	Venla Mäntysalo
Group author	Ministry of Justice and the preparation and steering group for the National Anti-Corruption Strategy and Action Plan

Language	Finnish	Pages	27
-----------------	---------	--------------	----

Abstract

The National Anti-Corruption Strategy aims to intensify the fight against corruption and, in the long term, to build a society where corruption has no chance of success. The main objectives of the strategy are to engage general government and political actors in the fight against corruption, to promote the identification of corruption and the transparency of decision-making, and to form a national situation picture.

To achieve these objectives, an action plan for 2025–2027 has been drawn up, including a total of 47 scheduled measures that have been assigned to different authorities. The strategy and the action plan are a continuation of what was achieved by the first National Anti-Corruption Strategy and Action Plan (2021–2023). The updated action plan takes into account the continuity of the measures, the international recommendations issued to Finland, and the relevant Government Programme projects and legislative projects.

The inter-ministerial preparation and steering group appointed by the Ministry of Justice in June 2024 was responsible for drawing up the action plan in cooperation with relevant stakeholders. The preparation and steering group will monitor the implementation and report on the progress to the ministerial working group on internal security and administration of justice. The implementation will continue until the end of 2027.

Keywords	corruption, criminal policy, crime prevention, ethics, good governance, criminal law
-----------------	--

ISBN PDF	978-952-400-501-2	ISSN PDF	2490-1172
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

---

URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-501-2
--------------------	---

Sisältö

1	Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025–2027	7
2	Nykytila	8
3	Tausta	10
4	Strategian keskeiset korruptiontorjunnan kehittämisen osa-alueet	12
5	Seuranta	14
6	Korruptionvastaisen strategian toimenpideohjelma vuosille 2025–2027	15

1 Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025–2027

Korruptionvastaisen strategian tavoitteena on

1. sitouttaa julkishallinto ja poliittiset toimijat torjumaan korruptiota tehokkaasti
2. edistää korruption tunnistamista ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä
3. parantaa viranomaisten mahdollisuuksia saattaa korruptiivisesti toimineita vastuuseen teoistaan ja
4. helpottaa kansallisen korruptiotilannekuvan laatimista.

Strategian lyhyen aikavälin tavoitteena on korruption torjunnan ja ennalta ehkäisemisen tehostaminen. Strategian visiona ja pitkän aikavälin tavoitteena on yhteiskunta, jossa korruptiolla ei ole menestymisen mahdollisuuksia eikä piilossa pysymisen edellytyksiä.

2 Nykytila

Korruptio on monin tavoin haitallista yksittäisille kansalaisille ja koko yhteiskunnalle. Korruptiolla on vakavia seurauksia, jotka hidastavat taloudellista kehitystä, ja heikentävät demokratiaa, oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista sekä kilpailukykyä. Myös oikeusvaltion uskottavuus heikkenee, jos korruptiota ei kyetä tehokkaasti ehkäisemään.

Korruptiolla tarkoitetaan vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi. Korruptiosta vapaita maita ei ole, tämä pätee myös Suomeen. Vaikka näkyvää, niin sanottua katutason korruptiota ei Suomessa juurikaan ilmene, tutkimukset osoittavat, että korruptiota esiintyy suomalaisen yhteiskunnan kaikilla tasoilla sekä monella alalla ja kontekstissa. Katutason korruption sijasta Suomessa esiintyy rakenteellista ja vaikeammin havaittavaa korruptiota, joka usein ilmenee elinkeinoelämän ja viranomaisten toiminnan rajapinnassa sekä osana muuta talousrikollisuutta. Suomessa esiintyvä korruptio on suurelta osin piilorikollisuutta ja viranomaisten tietoon tulee vain osa korruptiivisista rikoksista. Korruption liittyvät tilastotiedot ovat puutteellisia, ja tutkimusta korruptiosta on tehty verrattain vähän.

Korruption keskeisinä riskialueina Suomessa pidetään rakennusalaan, julkisia hankintoja, maankäyttöä ja kaavoitusta, poliittista päätöksentekoa sekä puolue- ja vaalirahoitusta (Peurala & Muttilainen 2015, VNK 2020:46). Keskeisiä korruptiolla alttiita alueita ovat myös ulkomaankauppa, urheilu, puolustussektori ja terveydenhuolto (EU 2024). Tutkimusten mukaan merkittävä osa järjestäytyneen rikollisuuden organisaatioista hyödyntää korruptiota toiminnassaan (Serious and Organised Crime Threat Assessment 2021).

Korruptio esiintyy usein oikeudettomien etuuksien antamisena ja ottamisena, eturistiriitoina ja suosimisena. Se ilmenee myös epäeettisenä päätösten valmisteluna muodollisten päätöksentekorakenteiden ulkopuolella.

Korruptiontorjunnan ja ennaltaehkäisyn tärkeys nostetaan esiin monissa kansainvälisissä sopimuksissa, suosituksissa, ohjeissa sekä muissa julkaisuissa. Korruptionvastaisen työn suunnitelmallisuuden ja määrätietoisuuden tärkeyttä korostetaan monessa yhteydessä. Muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien

korruption vastaisen yleissopimuksen (UNCAC) 5 artikla edellyttää, että sopimuksen osapuolten tulee kehittää ja toteuttaa tai ylläpitää tehokkaita yhteen sovitettuja korruptionvastaisia käytäntöjä ja menettelytapoja.

Korruption torjunta on yksi YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteista. Tämä merkitsee sitä, että Suomelta odotetaan toimenpiteitä kaiken tyyppisen korruption vähentämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Tämän lisäksi Suomi on sitoutunut OECD:n, Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin korruption vastaiseen työhön osana kansainvälistä korruption vastaista yhteistyötä.

Euroopan komission vuonna 2023 tekemä ehdotus korruptiontorjuntadirektiiviksi pyrkii tehostamaan ja yhtenäistämään korruptiontorjuntaa jäsenvaltioissa. EU:n tavoitteena on tehostaa korruptionvastaista toimintaa seuraavalla ohjelmakaudella (Euroopan komissio 2023).

3 Tausta

Ensimmäinen valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja siihen liittyväksi toimenpideohjelmaksi hyväksyttiin toukokuussa 2021. Sen toimeenpanokausi päättyi vuoden 2023 loppuun. Valtioneuvoston yleisistunnon päätöksellä (21.3.2024) periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja siihen liittyväksi toimenpideohjelmaksi päivitetään soveltuvin osin. Kesäkuussa 2024 oikeusministeriön asettama ministeriöiden välinen valmistelu- ja ohjausryhmä on valmistellut strategiaan liittyvän toimenpideohjelman. Ohjelmassa on huomioitu kansalliset näkökohdat ja korruption riskialueet, kansainväliset suositukset, EU:n korruption torjunnan viitekehys sekä aiemman toimenpideohjelman toimeenpanon tulokset ja jatkuvuus. Valmistelu- ja ohjausryhmä seuraa toimeenpanoa ja voi tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan nostaa ohjelmaan uusia hankkeita. Vuosille 2025–2027 laaditun toimenpideohjelman toimeenpanokausi jatkuu vuoden 2027 loppuun.

Strategian toimenpideohjelmassa on tunnistettu useita käynnissä tai suunnitteilla olevia hankkeita ja toimia, joilla edistetään korruptionvastaisen strategian mukaisia tavoitteita. Lisäksi toimenpideohjelman mukaisia toimenpiteitä voidaan toimeenpanna erillisinä hankkeina tai osana muita valtioneuvoston strategioita ja toimenpideohjelmaa. Toimenpideohjelmassa on liittymäkohtia esimerkiksi järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaohjelmaan sekä kansalliseen rahanpesun riskiarvion toimintasuunnitelmaan. Toimenpideohjelman valmistelussa on kuultu muun muassa korruptionvastaista yhteistyöverkostoa, jolla on keskeinen rooli kansallisessa korruptionvastaisessa yhteistyössä.

Toimenpiteitä toteutetaan olemassa olevien resurssien puitteissa poikkihallinnollisella yhteistyöllä pääosin virkatyönä. Useat eri viranomaistahot ja sidosryhmät osallistuvat toimeenpanoon. Osa toimenpiteistä edellyttää lisärahoitusta. Toimenpiteen resurssiarvio ja maininta lisärahoituksen tarpeesta tarkoittaa, että toimenpide on toteuttavissa vain, jos sille järjestyy rahoitus.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan oikeusvaltion ytimessä on kansalaisten luottamus oikeudenmukaisesti toimivaan yhteiskuntaan ja oikeusjärjestelmään. Lisäksi Suomi sitoutuu edistämään oikeusvaltioperiaatteen toteutumista sekä korruption torjuntaa EU:ssa. Korruptionvastaisella strategialla tuetaan

hallitusohjelman tavoitteita vahvistamalla oikeusvaltion rakenteita, hyvän hallinnon periaatteita ja kansalaisten luottamusta yhteiskunnan instituutioihin. Hallitusohjelman mukaisesti Ukrainan tukemisessa otetaan huomioon oikeusvaltiorakenteiden vahvistaminen ja sekä korruptiontorjunta. Lisäksi huomioidaan korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden yhteys.

Strategia on linjassa YK:n, OECD:n, Euroopan neuvoston (korruptionvastaisen toimielimen GRECON) ja EU:n Suomelle osoittamien korruption vastaisen työn tehostamiseen liittyvien tavoitteiden kanssa. Kansainvälisten arviointimekanismien ja EU:n oikeusvaltiokertomuksen sisältämät suositukset huomioidaan toimenpideohjelman tavoitteissa ja toimissa.

Strategialla on korruptiota ennaltaehkäisevä vaikutus ja sillä vahvistetaan eettisesti hyviä käytänteitä julkisessa hallinnossa ja yrityksissä. Strategialla ja sitä koskevalla toimenpideohjelmalla torjutaan ja ennaltaehkäistään lisäksi korruptiota julkisten hankintojen yhteydessä ja lisätään hankintojen avoimuutta, mikä puolestaan edistää tervettä kilpailua. Strategialla on myös poliittisen päätöksenteon avoimuutta parantava vaikutus.

4 Strategian keskeiset korruption-torjunnan kehittämisen osa-alueet

Korruptionvastaiseen strategiaan sisältyy kuusi Suomen korruptiontorjuntatyön kannalta keskeistä osa-aluetta. Kehittämisosajoukkoihin sisältyy läpileikkaavasti Suomen aktiivinen osallistuminen kansainväliseen korruptionvastaiseen työhön sekä kansainvälisten sopimusvelvoitteiden toimeenpano kansallisesti ja osana Suomen ulkosuhteita.

Keskeiset korruptiontorjunnan kehittämisen osa-alueet ovat

- 1. Korruptiontorjunnan ja ennaltaehkäisyn viranomaisrakenteiden vahvistaminen ja selkeyttäminen sekä toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen**

Korruption vastaisen työn rakenteita Suomessa vahvistetaan ja selkeytetään ja luodaan selkeät vastuusuhteet. Kehitetään poikkihallinnollisessa yhteistyössä keinoja korruption vastaisen työn vaikuttavuuden parantamiseksi ja strategian toimeenpanemiseksi muun muassa korruptionvastaisen yhteistyöverkoston kautta.
- 2. Korruptiotietoisuuden lisääminen**

Korruptiotietoisuuden lisäämiseksi järjestetään koulutusta eri kohderyhmille sekä päivitetään ja hyödynnetään aktiivisesti laadittuja ohjeita ja selvityksiä sekä oikeusministeriön korruptiontorjunta.fi-verkkosivustoa ja muita tietolähteitä. Varmistetaan, että viranomaisilla on sekä riittävä tietoisuus korruptiosta että tarvittava osaaminen torjua korruptiota. Eri kohderyhmille toteutetaan korruption torjuntaan ja ehkäisyyn liittyvää koulutusta. Kansallisella tilannekuvalla vahvistetaan tietopohjaista korruptionvastaista toimintaa.
- 3. Läpinäkyvyyden lisääminen**

Korruption torjunta edellyttää läpinäkyvyyttä kaikessa päätöksenteossa. Erityisesti edistetään viranomaistoiminnan ja poliittisen toiminnan läpinäkyvyyttä. Selvitetään ja toteutetaan toimenpiteitä sidonnaisuuksien ja eturistiriitatilanteiden tunnistamisen ja valvonnan tehostamiseksi muun muassa avoimuusrekisterin avulla. Edistetään hankintojen ja vaali- ja puoluerahoituslainsäädännön avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

4. Korruptiotapausten paljastumisen edistäminen

Korruption paljastumisen tehostaminen edellyttää, että vahvistetaan kykyä tunnistaa korruptioriskejä sekä keskeisten viranomaisten osalta riittäviä toimintaedellytyksiä. Korruptiotapausten paljastumisen edistämiseksi parannetaan korruptiontorjunnan kannalta keskeisten viranomaisten tiedon- saantimahdollisuuksia ja vahvistetaan sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen edellytyksiä tunnistaa ja havaita korruptiotapauksia sekä suunnitella ja toteuttaa tarpeelliset valvontatoimet riskien hallitsemiseksi. Ilmoittajansuojelulakiin liittyvää tietoisuuden lisäämistä jatketaan.

5. Korruption torjuntaan liittyvän lainsäädännön toimivuuden selvittäminen ja kehittäminen

Korruption torjuntaan liittyvän lainsäädännön arvioimiseksi ja kehittämiseksi selvitetään ja toteutetaan lahjusrikoksia koskevia muutostarpeita muun muassa EU:n korruptiontorjuntadirektiivin mukaisesti. Kehittämisen kohteena ovat myös virkarikoksia koskeva sääntely sekä useilla eri hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimiseen liittyvä lainsäädäntö.

6. Korruptioon ja sen torjuntaan liittyvän tutkimuksen edistäminen

Ajantasaisen tiedon lisäämiseksi edistetään korruptioon liittyvää tutkimusta myös uusista korruption riskialueista. Korruptiivinen toiminta tapahtuu useimmiten julkisuudelta piilossa ja korruptioepäilyistä tehdään vuosittain vain joitakin rikos- ja muun tyyppisiä ilmoituksia. Harva korruptiotapaus tulee viranomaisten tai kansalaisten tietoon. Maassamme tapahtuvasta korruptiosta ja sen muodoista tarvitaan edelleen lisää tutkimustietoa.

5 Seuranta

Tavoitteiden saavuttamiseksi strategian toimenpideohjelma sisältää aikataulutettuja toimenpiteitä, joiden toteutusta ja vaikutuksia seurataan ja arvioidaan.

Strategia ja toimenpideohjelma on valmisteltu oikeusministeriön johdolla toimivassa valmistelu- ja ohjausryhmässä ja esitelty sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministerityöryhmälle. Oikeusministeriön asettaman valmistelu- ja ohjausryhmän tehtävänä on ohjata ja koordinoida strategian ja sitä koskevan toimenpideohjelman täytäntöönpanoa sekä raportoida toimenpiteiden etenemisestä. Strategian toimenpideohjelman etenemisestä raportoidaan syksyllä 2026 sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministerityöryhmälle.

6 Korruptionvastaisen strategian toimenpideohjelma vuosille 2025–2027

Kukin viranomainen toteuttaa aiottuja toimenpiteitä omalla toimialallaan itseään koskevien säädösten puitteissa.

1. Korruption torjunnan ja ennaltaehkäisyyn viranomaisrakenteiden vahvistaminen ja selkeyttäminen sekä toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
1.1. Vahvistetaan eri toimijoiden välistä koordinaatiota ja yhteistyötä	1.1.1. Perustetaan viranomaisten alatyöryhmä osaksi korruptionvastaista yhteistyöverkostoa. Alatyöryhmän tavoitteena on muun muassa edesauttaa viranomaisten valmiuksia korruptiorikosten ennalta estämiseen, paljastamiseen ja tutkimiseen sekä tehostaa yhteistyötä ja tunnistaa tietojenvaihtoon liittyviä kehittämistarpeita.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: Poliisihallitus (Poha), Keskusrikospoliisi (KRP), Valtakunnansyyttäjän-toimisto (VKST), Verohallinto, Tulli, Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV), Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV)	Tehdään virkatyönä Soveltuvin osin toteutus osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta OM tietojenvaihdon koordinaatioryhmä 2025	Alatyöryhmä perustetaan korruptionvastaisen yhteistyöverkoston tulevalla toimikaudella Tunnistetaan relevantit korruptiotapaukset ja niihin liittyvät tiedonvaihdon kehittämistarpeet
	1.1.2. Tarkastellaan ja kehitetään korruptionvastaisen yhteistyöverkoston toimintatapoja ja lisätään verkoston jäsenorganisaatioiden välistä yhteistyötä ja osaamisen kehittämistä korruption torjunnassa. Osana toimintatapoja lisätään viestintää korruptionvastaisen strategian toimenpiteistä verkoston ja ministeriöiden nimettyjen yhteys henkilöiden kautta.	Päävastuutahot: OM, korruptionvastainen yhteistyöverkosto, valmistelu- ja ohjausryhmän jäsenet ja muut sidosryhmät	Tehdään virkatyönä 2025–2027	Verkoston toimintatapoja arvioidaan ja kehitetään Toteutetaan viestintätoimia ja tietoisuuden lisäämistä organisaatioissa

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
	1.1.3. Edistetään poliisilaitosten kyvykkyksiä ja yhtenäisiä toimintatapoja valtakunnallisen korruption-torjunnan yhdyshenkilöverkoston kautta tapahtuvan tavoitteellisen yhteistyön avulla. Lisäksi varmistetaan riittävät resurssit korruptiorikosten paljastamisessa ja tutkinnassa.	Päävastuutahot: KRP, Poha	Tehdään virkatyönä 2025–2027	Toimintoa vahvistetaan ja yhteistyötä kehitetään
1.2. Edistetään korruption-vastaisen toiminnan kehittämistä ja osaamisen vahvistamista valtionhallinnossa ja viranomaistasolla	1.2.1. Jatketaan poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen korruptionvastaisten toimintaohjelmien jalkauttamista sekä varmistetaan toteutumisen seuranta (osana kansainvälisten suositusten toimeenpanoa).	Päävastuutahot: Poha, Tulli, Rajavartiolaitos Muut vastuutahot: OM	Tehdään virkatyönä 2025–2027	Toimintaohjelmat toteutetaan tavoitteiden mukaisesti Seuranta osana kansainvälisten suositusten täytäntöönpanoa
	1.2.2. Tuetaan viranomaisia ja valtionhallinnon organisaatioita korruptionvastaisten toimintaohjelmien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Hyödynnetään selvityksiä, ohjeita ja hyväksi havaittuja toteutus-tapoja.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: VM, korruptionvastainen yhteistyöverkosto	Tehdään virkatyönä Soveltuvin osin toteutus osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2026–2027	Suunnitellaan ja toteutetaan korruption-vastaisia toiminta-ohjelmia
	1.2.3. Laaditaan korruptiorikoksiin keskittyvä verkkokurssi, jossa vahvistetaan osaamista kansallisesta ja ulkomaisesta lahjontarikollisuudesta sekä rikoksen tuottaman hyödyn takaisinsaamisesta. Jatketaan korruption tunnistamiseen ja korruption riskialueisiin liittyvän koulutuksen toteuttamista poliiseille, syyttäjille ja tuomareille.	Päävastuutahot: OM, VKST, Tuomioistuinvirasto (TIV) Muut vastuutahot: KRP	Tehdään virkatyönä Verkkokurssin toteutus osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2025–2027	Verkkokurssi toteutetaan ja viestitään kohde-ryhmille Korruptiorikokset -kurssi järjestetään joka toinen vuosi (2025, 2027) Toteutetaan palautekysely kurssin hyödyllisyydestä

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
	1.2.4. Kootaan tietoa ilmoittajansuojelulain mukaisten ja muiden eettisten kanavien käytöstä. Hyödynnetään ilmiötason tietoa korruption riskialueiden tunnistamisessa. Selvitetään lisäksi valtioneuvoston oikeuskanslerin käsittelyratkaisuja, joissa on annettu ohjausta hallintoprosessiin eli hallintovalituksen tai hallintokantelun tekemiseen.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: muut ministeriöt, korruptionvastainen yhteistyöverkosto	Tehdään virkatyönä, pohjana muun muassa Oikeuskanslerinviraston (OKV) vuositilastot ja raportti EU-komissiolle Soveltuvien osin toteutus osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta. 2026–2027	Tietoa kerätään ja riskialueita tunnistetaan, laaditaan temaattinen kooste ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuulumattomista ilmoituksista
	1.2.5. Kannustetaan toteuttamaan korruption riskien kartoitus valtionhallinnon organisaatioissa huomioiden erityisesti korruption tunnistetut riskialueet ja organisaatiot, joissa riskikartoitusta ei ole tehty. Hyödynnetään korruptiotilannekuvan (2.1.1.) tuottamaa tietoa riskialueiden tunnistamisessa. Selvitetään lisäksi korruption riskien tunnistamista osana lainvalmistelua.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: MMM, PLM, muut ministeriöt	Tehdään virkatyönä 2025–2027	Riskikartoituksia toteutetaan joko erikseen tai osana organisaatioissa jo tehtävää riskiarviointia
1.3. Tuetaan Ukrainan korruptiontorjunnan ja hyvän hallinnon kehittämistyötä	1.3.1. Toteutetaan korruptiontorjuntaan liittyviä koulutuksia. Lisäksi huomioidaan korruptiontorjunta Ukrainan oikeusvaltiorakenteiden vahvistamiseen tähtäävissä koulutuksissa.	Päävastuutahot: OM, UM Muut vastuutahot: muut ministeriöt ja sidosryhmät	Tehdään virkatyönä, osana OM:n yhteisymmärryspöytäkirjaa ja Ukrainan jälleenrakennussuunnitelmaa 2025–2026	Koulutuksia toteutetaan

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
	1.3.2. Tuetaan Ukrainan oikeusvaltiarakenteiden kehittämistä ja kartoitetaan korruptioriskejä osana riskienhallintaa.	Päävastuutaho: UM Muut vastuutahot: OM, muut ministeriöt ja sidosryhmät	Tehdään virkatyönä, osana Ukrainan jälleenrakennus-suunnitelmaa ja Ukrainalle laadittavaa kehitysyhteistyön maaohjelmaa 2025–2027	Riskikartoitus toteutetaan ja hyödynnetään kehitysyhteistyön maaohjelmassa

2. Korruptiotietoisuuden lisääminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
2.1. Lisätään korruptio-tietoisuutta yleisesti	2.1.1. Suunnitellaan ja toteutetaan kansallinen korruptio-tilannekuva, jonka avulla mahdollistetaan korruptio-tilannekuvan pitkän aikavälin seuranta sekä korruption-vastaisen toiminnan tietopohjainen kehittäminen.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: hankkeen yhteistyökumppanit	Toteutus osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2025–2026	Tilannekuva toteutetaan Tilannekuva päivitetään joka toinen vuosi
	2.1.2. Jatketaan korruptiontorjunta.fi -sivuston kehittämistä ja sisällöntuotantoa esimerkiksi laatimalla eri kohderyhmille suunnattuja tietopaketteja sekä tuottamalla ajankohtaisia katsauksia korruptiosta ja korruption torjunnasta. Kehitetään ajankohtaista viestintää esimerkiksi uutiskirjeen muodossa.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: korruptionvastainen yhteistyöverkosto	Tehdään virkatyönä Toteutus soveltuvin osin osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2025–2027	Tietopaketit toteutetaan ja ajankohtaisviestintää kehitetään Seurataan sivuston kävijämäärän kehitystä

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
	2.1.3. Jatketaan korruptiotietoisuuden lisäämistä i) järjestämällä vuosittain korruptionvastainen päivä ii) järjestämällä laajalle yleisölle suunnattuja seminaareja, joiden aiheena on Suomen korruptio-tilanteen kannalta relevantteja teemoja iii) järjestämällä kohdennettuja koulutuksia, joiden teemoina ja kohteena ovat erityisesti korruption riskialueet ja muut korruptio-tilannekuvassa esiin nousevat teemat.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: muut ministeriöt, korruptionvastainen yhteistyöverkosto	Tehdään virkatyönä Toteutus osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2025–2027	Korruptionvastainen päivä järjestetään vuosittain, lisäksi järjestetään kaksi seminaaria sekä koulutuksia Arvioidaan osallistujamäärän ja palautekyselyn avulla
2.2. Aktiivista vuoropuhelua kehitetään niin, että se lisää vuorovaikutusta viranomaisten, median ja tutkimusyhteisön välillä	2.2.1. Järjestetään journalisteille suunnattu pyöreän pöydän tilaisuus korruption riskialueista, korruptiotapauksista ja tutkivasta journalismista. Tuotetaan tilaisuuden pohjalta tietopaketti korruptiontorjunta.fi -sivuston yhteyteen. Jatketaan korruptiotutkimuspäivien järjestämistä joka toinen vuosi esimerkiksi osana korruptio-tilannekuvan toteuttamista.	Päävastuutahot: OM, korruptionvastainen yhteistyöverkosto	Tehdään virkatyönä Toteutus soveltuvien osien osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2026–2027	Pyöreän pöydän tilaisuus toteutetaan journalisteille ja tuotetaan tietopaketti Pyöreän pöydän tilaisuus järjestetään tutkijoille ja hyödynnetään tuloksia tilannekuvan päivittämisessä

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
2.3. Lisätään tietoisuutta ja kehitetään korruptiontorjunnan osaamista valtionhallinnossa ja viranomaisissa	2.3.1. Vahvistetaan virkamiesten integriteettiä muun muassa i) jatkamalla valtionhallinnolle suunnatun korruptiontorjuntaohjeen jalkauttamista/kouluttamista ii) varmistamalla, että virkamieseettinen toimintaohje on osa perehdytystä valtionhallinnon organisaatioissa iii) kannustamalla esihenkilöasemassa olevia virkamiehiä suorittamaan ylimmälle johdolle suunnatun virkamiesetiikkaan ja korruptiontorjuntaan keskittyvän eOppiva-kurssin.	Päävastuutahot: OM, VM Muut vastuutahot: muut ministeriöt	Tehdään virkatyönä Toteutus soveltuvin osin osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta 2025–2027	Järjestetään yhteinen tilaisuus valtionhallinnolle ja lisäksi organisaatioille kohden-nettuja tilaisuuksia Seurataan eOppiva-kurssin suorittaneiden lukumäärää
	2.3.2. Tuotetaan tietoa esteellisyys- ja eturistiriitatilanteista ja sisällytetään teema valtionhallinnolle suunnattuihin koulutuksiin ja tietopaketeiksi korruptiontorjunta.fi-sivustolle.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: VM, MMM, muut ministeriöt	Tehdään virkatyönä	Lisätään esteellisyysteema koulutukseen ja korruptiontorjunta.fi-sivustolle Toteutetaan sivutoimi-ilmoitusten ja -lupien ajantasaisuuden ja kattavuuden tarkistaminen ministeriöissä soveltuvin osin (MMM)
	2.3.3. Koostetaan ministereille suunnatut korruptiontorjunnan ja integriteetin edistämisen kannalta keskeiset ohjeet erilliseksi asiakirjaksi.	Päävastuutahot: OM Muut vastuutahot: VNK	Tehdään virkatyönä 2025	Eettiset menettelytavat kootaan yhteen asiakirjaan

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
	<p>2.3.4. Jatketaan aiemman toimenpideohjelman aikana laadittujen selvitysten tuottaman tiedon jalkauttamista koostamalla tietoa osaksi laadittavia viranomaisten sekä ilmoitusvelvollisten koulutuksia ja tietopaketteja, mukaan lukien valvontaviranomaiset.</p> <p>Osana tietoisuuden lisäämistoimia ja koulutuksia huomioidaan yhteydet rinnakkaisilmiöihin, kuten järjestäytyneeseen rikollisuuteen, harmaaseen talouteen, rahanpesuun ja ihmiskauppaan. Kiinnitetään huomiota erityisesti kohonneen korruption riskin toimi-alueisiin ja huomioidaan uudet riskialueet.</p>	<p>Päävastuutaho: OM</p> <p>Muut vastuutahot: VM, SM, MMM, VKST, TIV, KKV, Poha, KRP, Verohallinto, muut ministeriöt ja viranomaiset</p>	<p>Tehdään virkatyönä</p> <p>Toteutus soveltuvin osin osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta sekä järjestäytyneen rikollisuuden torjunta-ohjelmaa</p> <p>2025–2027</p>	<p>Toteutetaan tietoisuuden lisäämistä relevanteissa tapahtumissa ja koulutuksissa kyseenomaisista aiheista</p> <p>Tutkimusraportteja ja selvityksiä hyödynnetään ja tietopaketteja laaditaan</p>
<p>2.4. Lisätään tietoisuutta korruptiosta ja tuetaan kuntia ja hyvinvointialueita korruption torjunnan vahvistamisessa</p>	<p>2.4.1. Jatketaan hyvän hallinnon ja korruptiontorjunnan edistämistä kuntasektorilla muun muassa jatkamalla kuntahallinnolle suunnatun korruptiontorjuntaoppaan jalkauttamista. Lisäksi toteutetaan kunnille suunnatut tietoiskut, joissa käsitellään korruption riskialueita, kuten julkisia hankintoja, kaavoitusta ja rakentamista, korruption torjunnan keinoja ja sidonnaisuuteen ja esteellisyyteen liittyviä teemoja.</p>	<p>Päävastuutahot: OM ja yhteistyötahot</p>	<p>Tehdään virkatyönä</p> <p>Toteutus soveltuvin osin osana ISF-rahoitteista Tehoa korruptiontorjuntaan -hanketta ja yhteistyössä Kunnallisalan kehittämissätiön kanssa</p> <p>2025–2026</p>	<p>Kunnille suunnattuja tietoiskuja (verkko-tallenteet), koulutuksia ja tilaisuuksia järjestetään</p> <p>Toteutetaan kävijä-seuranta ja palautekysely</p>
	<p>2.4.2. Edistetään parhaiden käytänteiden ja vertais-esimerkkien jakamista korruptionvastaisista toimenpiteistä ja -ohjelmista kunnille ja hyvinvointialueille. Hyödynnetään GRECO:n paikallishallintoon kohdistuvan kuudennen arviointikierroksen viitekehystä.</p>	<p>Päävastuutahot: OM, VM</p> <p>Muut vastuutahot: korruptionvastainen yhteistyöverkosto</p>	<p>Tehdään virkatyönä</p> <p>2025–2026</p>	<p>Tilaisuuksia, tietoiskuja ja koulutuksia järjestetään</p> <p>Toteutetaan palautekysely kunnille ja hyvinvointialueille</p>

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
<p>2.5. Lisätään tietoisuutta yksityisellä sektorilla huomioiden pk-yritykset, kansainvälistä kauppaa käyvät ja kehitysyhteistyövaroja hyödyntävät tahot</p>	<p>2.5.1. Toteutetaan koulutuksia ja tietoiskuja yrityksille korruption riskien tunnistamisesta ja korruption torjunnasta. Huomioidaan erityisesti riskialueet, kuten rakennusala sekä yhteydet yritysvaluuteen.</p>	<p>Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: TEM, UM, YM, Verohallinto</p>	<p>Tehdään virkatyönä Toteutus soveltuvien osien osana ISF-rahoitteista Tehoa korruption torjuntaan -hanketta. Hyödynnetään tietoa mahdollisesta järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaohjelman selvityksestä. 2025–2026</p>	<p>Koulutuksia ja tietoiskuja järjestetään Toteutetaan palautekysely osallistujille</p>
	<p>2.5.2. Lisätään tietoisuutta muun muassa ulkomailla tapahtuvasta lahjonnasta sekä OECD:n lahjonnantasasta yleissopimuksesta seuraavista velvoitteista ja niihin liittyvistä suosituksista, selvityksistä ja ohjeista. Järjestetään seminaareja/tietoiskuja kansainvälistä kauppaa harjoittaville yrityksille, kehitysyhteistyövaroja hyödyntäville tahoille ja huomioidaan esimerkiksi Ukrainaan suuntautuva kauppa ja jälleenrakentaminen. Lisäksi huomioidaan sektorit, joilla korruption riskit ovat suuret, kuten puolustusteollisuus.</p>	<p>Päävastuutahot: OM, UM Muut vastuutahot: TEM, PLM, yhteistyötahot</p>	<p>Tehdään virkatyönä Toteutus soveltuvien osien osana ISF-rahoitteista Tehoa korruption torjuntaan -hanketta 2026–2027</p>	<p>Seminaareja järjestetään ja viedään korruption torjuntateema relevantteihin koulutuksiin Toteutetaan palautekysely osallistujille</p>

3. Läpinäkyvyyden lisääminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
3.1. Edistetään avoimuutta ja läpinäkyvyyttä päätöksenteossa	3.1.1. Tehdään avoimuusrekisterilain (430/2023) jälkikäteisarviointi ja soveltamisalan laajentamisen esiselvitys.	OM	Tehdään virkatyönä 2025–2026	Arviointi ja esiselvitys tehdään
	3.1.2. Selvitetään mahdollisuuksia tuoda sidonnaisuusilmoitukset kootusti saataville esimerkiksi saavutettavan tietokannan kautta tarkasteltavaksi. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia tarkastaa virkamiesten ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoituksia.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: VM, VNK	Tehdään virkatyönä 2025–2026	Ministereiden, virkamiesten ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset linkitetään esimerkiksi korruptiontorjunta.fi tai avoimuusrekisteri -sivustolle. Selvitetään mahdollista tietokantaa Oikeusrekisterikeskuksen mallin mukaisesti ja selvitetään ilmoitusten tarkastamista
3.2. Edistetään hankintojen avoimuutta	3.2.1. Valmistellaan kansallista julkisten hankintojen tietovarantoa ja ostolaskudatan julkaisemista ja toteutetaan lainsäädäntömuutokset.	VM (työryhmä)	Tehdään virkatyönä 2025–2026	Ostolaskudata julkaistaan, lainsäädäntömuutokset toteutetaan
	3.2.2. Selvennetään jälki-ilmoitusten tekemistä suorahankinnoista.	TEM (työryhmä)	Tehdään virkatyönä 2025–2026	Tehtyjen jälki-ilmoitusten määrää seurataan

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
3.3. Edistetään vaali- ja puolerahoituslain säädännön avoimuutta ja läpinäkyvyyttä	3.3.1. Edistetään puolueiden, rahoituslaitosten ja valvo- vien viranomaisten vuoropuhelun avulla ehdokkaiden ja poliittisten puolueiden lainmukaista, tarkoituksen- mukaista ja selkeää vaaleihin ja poliittiseen toimintaan liittyvää tilinpitoa.	Parlamentaarinen vaalityöryhmä	Valtioneuvoston asettama työryhmä 2023–2025	Vuoropuheluja toteutetaan
	3.3.2. Selvitetään parlamentaarisen vaalityöryhmän loppuraportissa (2022) vaalirahoituslakiin esitettyjä muutoksia, joiden mukaan Valtiontalouden tarkastus- virastolle (VTV) annettaisiin mahdollisuus tehostaa uhkasakolla valvontatyötään.	Parlamentaarinen vaalityöryhmä	Valtioneuvoston asettama työryhmä 2023–2025	Muutoksia selvitetään
	3.3.3. Säädetään ilmoitusvelvollisuudesta puolueiden, puolueyhdistysten ja puolueiden lähiyhdistysten vastaanottamien lainojen osalta sekä ehdokkaiden vaali- kampanjaan lainaa antaneiden nimien julkistamisesta. Selkiytetään myös kampanjan kulut ylittävään vaali- rahoitukseen liittyvää ilmoittamista VTV:lle.	OM	Tehdään virkatyönä, HE 190/2024 voimaan- tulo 7/2025	Muutokset toteutetaan

4. Korruptiotapausten paljastumisen edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
4.1. Sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen vahvistaminen	4.1.1. Edistetään sisäisen tarkastuksen rooliin liittyvien raporttien tuottamien suositusten toteuttamista.	Päävastuutahot: OM, VM, Valtiovarain controller- toiminto Muut vastuutahot: muut ministeriöt	Tehdään virkatyönä 2025–2027	Suosituksia toteutetaan

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
	4.1.2. Arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa ja kehittämistarpeita.	VM, Valtiovarain controller -toiminto	Tehdään virkatyönä (OECD-hanke) 2025	Arviointi toteutetaan
	4.1.3. Laaditaan arviointikehikko valtionhallinnon sisäiselle tarkastukselle korruptiotapausten havaitsemiseksi hyödyntäen aiempia selvityksiä. Huomioidaan myös ilmoituskanavien kautta tulevat ilmoitukset.	VM, Valtionvarain controller -toiminto	Tehdään virkatyönä, edellyttää osin lisärahoitusta 2026–2027	Arviointikehikko / ohje laaditaan
	4.1.4. Edistetään kuntien ja hyvinvointialueiden sisäisen tarkastuksen tietoisuutta ja osaamista korruption tunnistamisesta ja torjunnasta erityisesti riskialueilla (esimerkiksi julkiset hankinnat, kaavoitus ja maankäyttö).	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: korruptionvastainen yhteistyöverkosto, yhteistyökumppanit	Tehdään virkatyönä Soveltuvien osien rahoitus ISF Tehoa korruptiontorjuntaan -hankkeesta 2026–2027	Sisäiselle tarkastukselle kohdenetut koulutukset / tietoiskut toteutetaan Toteutetaan palautekysely osallistujille
4.2. Korruptiotapausten tunnistamisen ja korruptioepäilyistä ilmoittamisen helpottaminen	4.2.1. Laaditaan malli korruptionvastaisesta toimintaohjelmasta ja menettelytapaohjeesta julkissektorin organisaatioille. Sisällytetään malliin ohjeistus ilmoittajansuojelusta ja menettelytapaohjeisiin tapausten ilmoittamisesta.	Päävastuutaho: OM Muut vastuutahot: VM, korruptionvastainen yhteistyöverkosto	Tehdään virkatyönä 2025–2026	Malli toteutetaan
	4.2.2. Jatketaan ilmoittajansuojelusta ja ilmoituskanavista kouluttamista. Selvitetään ilmoittajansuojelun mukaisesti ilmoitusten käsittelyä pienissä kunnissa.	OM	Tehdään virkatyönä, edellyttää lisärahoitusta 2025–2027	Koulutuksia jatketaan ja selvitys toteutetaan

5. Korruption torjuntaan liittyvän lainsäädännön toimivuuden selvittäminen ja kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutahot	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
5.1. Kehitetään korruptiorikoksia ja konfiskaatiota koskevaa lainsäädäntöä	5.1.1. Pannaan korruptiontorjuntadirektiivi täytäntöön kansallisesti, toteutetaan siihen liittyvät lahjusrikossäännösten muutokset, kuten vaikutusvallan kauppamaisen kriminalisointi.	OM, työryhmä	Tehdään virkатыönä 2025–2027	Direktiivin kansallinen täytäntöönpano toteutetaan
	5.1.2. Uudistetaan virkarikosvastuuta koskevaa sääntelyä.	OM, työryhmä	Tehdään virkатыönä 2025–2027	Sääntelyä uudistetaan
	5.1.3. Toteutetaan hallitusohjelman rikoshyödyn poistamista koskevat kirjaukset ja pannaan kansallisesti täytäntöön EU:n niin sanottu konfiskaatiodirektiivi (2024/1260/EU).	OM	Tehdään virkатыönä hallitusohjelman mukaisesti 2024–2026	Hallitusohjelmakirjaukset toteutetaan ja konfiskaatiodirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön
5.2. Muu lainsäädäntö	5.2.1. Edistetään hankintalain mukaista tarjoajien pakollisen poissulkemisen laajentamista ja rajoitetaan sidosyksiköiden käyttämistä.	TEM	Tehdään virkатыönä hallitusohjelman mukaisesti 2025–2026	Tarjoajien pakollisen poissulkemisen laajentamista edistetään ja sidosyksiköiden käyttämistä rajoitetaan
	5.2.2. Arvioidaan useilla eri hallinnon tasoilla luottamus henkilönä toimimista sekä vaalikelpoisuutta koskevaa sääntelyä.	VM, työryhmä	Tehdään virkатыönä 2024–2026	Arviointi toteutetaan
	5.2.3. Toimeenpannaan ministerikarenssilainsäädäntö.	VNK	Tehdään virkатыönä 2027	Lainsäädäntö toimeenpannaan
	5.2.4. Selvitetään lainsäädännön muutostarpeita koskien valtakunnansyyttäjän velvollisuutta ilmoittaa taloudellisista ja muista sidonnaisuuksista.	Päävastuutahot: VM, OM	Tehdään virkатыönä 2026	Selvitys toteutetaan
	5.2.5. Selvitetään urheilukilpailumanipulaatiota koskevaa lainsäädäntöä.	Päävastuutahot: OM, OKM	Tehdään virkатыönä 2025–2027	Selvitys toteutetaan

6. Korruption ja sen torjuntaan liittyvän tutkimuksen edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Resurssit ja aikataulu	Täytäntöönpanon arviointi
6.1. Edistetään korruption torjunnan kannalta relevanttia tutkimusta ja arviointeja	6.1.1. Toteutetaan korruptionvastaisen strategian ja toimenpideohjelman vaikuttavuusarviointi mahdollisesti yhteistyössä muiden vastaavien toimenpideohjelmien kanssa.	OM	Edellyttää lisärahoitusta 2026–2027	Vaikuttavuusarviointi tehdään
	6.1.2. Laaditaan vertaileva raportti valtionhallinnon virkamiesetiikan tilasta.	VM	Tehdään virkатыönä 2025	Raportti laadittu (valmistunut maaliskuussa 2025)
	6.1.3. Selvitetään immuniteetteja ja erioikeuksia koskevaa viitekehystä.	OM	Edellyttää lisärahoitusta, OM tutkimusrahoitus 2025–2026	Selvitys toteutetaan
	6.1.4. Selvitetään viranomaisiin kohdistuvaa epäasiallista vaikuttamista sekä korruptioyrityksiä ja viranomais-toimintaan liittyviä haavoittuvuuksia osana järjestäytyneen rikollisuuden torjuntastrategiaa.	OM	Osin virkатыönä ja edellyttää lisärahoitusta, osa järjestäytyneen rikollisuuden torjuntastrategiaa 2025–2027	Selvitys toteutetaan
	6.1.5. Arvioidaan ilmoittajansuojelujärjestelmän tarkoituksenmukaista toteutumista.	OM	Edellyttää lisärahoitusta 2026–2027	Arviointi toteutetaan

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto
www.oikeusministerio.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 Statsrådet
www.justitieministeriet.fi

ISSN 2490-1172 (PDF)
ISBN 978-952-400-501-2 (PDF)